

REPUBLIKA
SLOVENIJA
EVANGELIJA KARDEL
V CELJU

Hmeljčev

Delo veselo
uspeh bo imelo.

POŠTNINA PLAČANA V GOTOVINI

LETO LVII	GLASILO SOZD HMEZAD, KI ZDRUŽUJE KMETIJSTVO ŽALEC ★ KMETIJSKI KOMBINAT ŠMARJE ★ KMETIJSTVO ILIRSKA BISTRICA ★ KMETIJSKA ZADRUGA »DRAVA« Radlje ★ SADJARSTVO »MIROSAN« Petrovče ★ VRTNARSTVO Celje ★ KMETIJSKA ZADRUGA »SAVINJSKA DOLINA« Žalec ★ INŽENIRING ★ KMETIJSKA ZADRUGA SLOVENSKA BISTRICA ★ CELJSKA MESNA INDUSTRIJA ★ CELJSKE MLEKARNE Celje ★ HMEZAD EXPORT IMPORT Žalec ★ STROJNA Žalec ★ MINERVA Zabukovica ★ GOSTINSTVO IN TURIZEM Žalec ★ AGRINA Žalec ★ JATA ZALOG Ljubljana ★ TAJFUN Planina ★ INTERNA BANKA HMEZAD ★ HRANILNO KREDITNA SLUŽBA KMETIJSTVA IN GOZDARSTVA Žalec, DS Služba pravne pomoči in SKUPNE SLUŽBE SOZD HMEZAD
APRIL	
ŠT. 4 – 1987	

1986. – ZA ENE DOBRO, ZA DRUGE DRUGAČE

Leto 1986 smo preživeli v razmerah, ki so v globalu zaostrovale pogoje gospodarjenja.

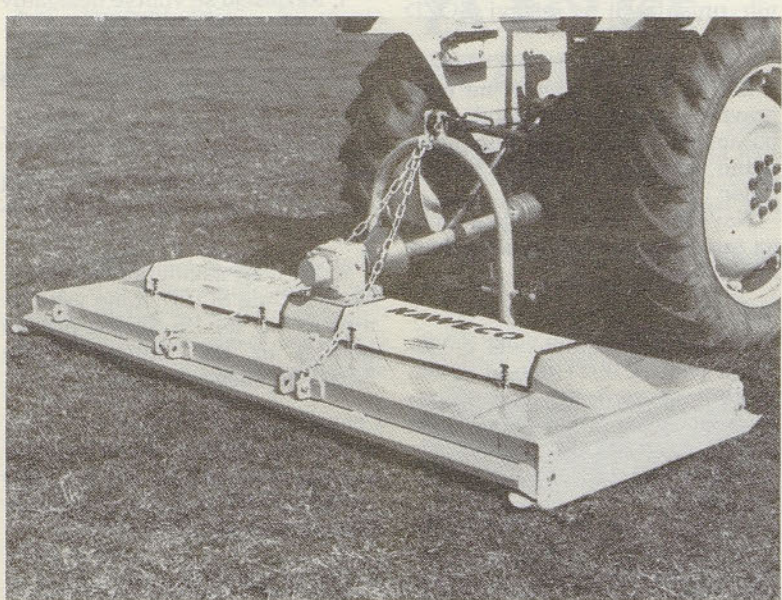
Večjo težo so imeli negativni vplivi. Zunanjetrgovinska politika ni vsodbujala izvoza, zunanji trg pa je zapiral svoja vrata s cenami in drugimi omejitvami. Urejanje cenovnih razmerij v živinoreji je vsodbudilo večjo proizvodnjo na področju perutninarstva ne pa proizvodnjo mleka in goveda. Padanje kupne moči in slabi pogoji kreditiranja so zmanjšali povpraševanje po dražjih kmetijskih proizvodih (meso, mesni proizvodi, siri) prav tako pa tudi po industrijskih proizvodih (kmetijska mehanizacija, plastične cevi). Pridružili sta se tudi slabe vremenske razmere (manj rastlinskih proizvodov) in črnbilska nesreča (zapora izvoza, način krmljenja živali).

Te negativne vplive so nekoliko ublažili nižja rast cen goriva in koruze ter sprostitev dela marž. Priznati moramo, da so še slabosti znotraj SOZD na področju organiziranosti, v odnosih med DO, pri skupnih nastopih in drugje. Vloženih pa je bilo tudi veliko naporov subjektivnih sil delavcev in kooperantov Hmezada za doseg dobrih rezultatov.

V teh razmerah smo v Hmezadu takole uresničevali zastavljene cilje in ukrepe poslovne politike:

- veliko je bilo narejenega in ustvarjenega na področju financiranja in zmanjševanja stroškov,
- v proizvodnji so bili doseženi po obsegu pozitivni rezultati v sadjarstvu, pri vrtninah, čebelarstvu, perutninarstvu in predelavi perutninskega mesa ter gostinstvu. Niso bili doseženi plani, a je bila proizvodnja večja kot preteklo leto v pridelavi mleka, mesa in maloprodaji, nikakor ne moreta zaživeti gobarstvo in ovčjereja zaostaja industrija kmetijske mehanizacije, plastičnih cevi, veleprodaja in izvozna dejavnost:
- ob zmanjševanju proizvodnje je bila nižja izkoriščenost zmogljivosti delovnih sredstev, ob porastu zaposlenosti pa tudi nižja proizvodnost dela;

(Nadaljevanje na 2. strani)

Pašniški mulčer Strojne, PKM za Nizozemsko

KMETIJSKA ZADRUGA ILIRSKA BISTRICA ZOPET POSLOVANJE BREZ UKREPA DRUŽBENEGA VARSTVA

V Hmezadovi organizaciji Kmetijska zadruga Ilirska Bistrica od začetka februarja dalje ne velja več ukrep družbenega varstva. Predvidenih rezultatov le-ta ni prinesel, saj se je zmanjšala primarna kmetijska proizvodnja, prireja mesa in mleka pa je ostala na enaki ravni.

Prav tako se ni izboljšala kadrovska struktura, ki je bila predvidena. Lani so v Kmetijski zadrugi zmanjšali število zaposlenih, kar za 61 predvsem zato, ker so ukinili nekatere nerentabilne enote. Med pozitivnimi rešitvami ukrepa družbenega varstva je ta, da je žalska Agrina

prevzela tamkajšnjo blagovnico. Tam bodo imeli podoben prodajni program kot v Žalcu.

Kot ena od možnih rešitev naj bi bila vključitev kmetijske zadruge v Ilirski bistrici v tamkajšnjo Tovarno organskih kislin, ki je prevzela tudi sanacijo in organizacijo. Referendum o tem v temeljni organizaciji kooperantov ni uspel. Tako ostaja zadruga še naprej enovita delovna organizacija v sestavi Hmezada. Zadrugni svet je tudi že imenoval vršilca dolžnosti direktorja Stojana Sedrnaka.

-mn-

40 LET KMETIJSKE ZADRUGE SAVINJSKA DOLINA

Kmetijska zadruga Savinjska dolina praznuje letos štiridesetletnico obstoja. Aktivno zadrugno delovanje v naši dolini se je začelo leta 1947, ko so se ustanovile prve kmetijske zadruge, ki so predhodnice sedanje organizacije. Zametki zadrugištva segajo sicer že v predvojno obdobje, takrat so se predvsem hmeljarji združevali v hmeljarske zadruge, ki so jih štčitile pri prodaji hmelja.

V okviru praznovanja štiridesetletnice bo Kmetijska zadruga Savinjska dolina konec junija organizirala živinorejsko razstavo in prikaz razvoja zadrugištva v dolini. Ob tej priložnosti bodo podelili priznanja živinorejcem in za najboljše proizvodne rezultate. Praznovanje bodo zaključili s slavnostno sejo, ki bo v zadnjih mesecih leta.

-mn.-

IZ VSEBINE

3. stran – Vse za boljše rezultate
4. stran – Razpis za kredite
5. stran – Osemenjevanje plemenic
6. stran – Triheloza živali in človeka
7. stran – Sodelovanje z nizozemsko firmo Kaweco
8. stran – Cepljenje psov
9. stran – Hmeljarstvo – program pospeševanja
10. stran – 10. Agroski
11. stran – Smučarsko prvenstvo Hmezada
12. stran – O Janezu in Micki

– s povprečnimi osebnimi dohodki na delavca smo se približali republiškemu povprečju na 4 %, povprečju gospodarstva na 1 % in povprečju dejavnosti na 2 %, pri tem pa smo v Hmezadu kot celoti bili vsklajeni z družbenim dogovorom;

– izguba je bila v letu 1986 manjša kot leto prej, a kljub temu je večja kot je predvideval plan. Z izgubo so poslovali KKŠ, ML, GT in KZD. Vzroki izgube v vseh DO so velike obveznosti za kredite in premajhen obseg proizvodnje, odkupa, oz. ponudbe.

V letu 1986 so bile v Hmezadu proizvedene in prodane naslednje količine pomembnejših proizvodov:

Proizvod	E M	Količina	Odstopanje glede	
			na lansko leto	v %
hmelja	t	2731	11 %	manj
jabolka namizna	t	3460	33 %	več
močna krmila	t	28723	21 %	več
govedo za zakol	t. ž. t.	4517	1 %	manj
prašiči za zakol	t. ž. t.	802	21 %	več
brojlerji	t. ž. t.	15996	12 %	več
mleko	1000 l	37021	3 %	več
prodaja hmelja	t	3772	11 %	manj
meso in mesni izdelki	t	6815	17 %	manj
perutninsko meso	t	8165	7 %	več
predelane mleka	1000 l	51839	2 %	več
kmetijske mehanizacije			3 %	manj
plastične cevi in spojni elementi	t	3873	5 %	manj
gostinske storitve (pijače, hrana, nočitve)			8 %	več
trgovina po obsegu (ocena) rahlo zaostaja za letom 1985.				

Izvoz je po količinah skoraj povsod manjši:

hmelja	2845 ton	18 %	manj
valilnih jajc	6195 tisoč ton	20 %	manj
perutninskega mesa	478 ton	33 %	manj
goveda	75 ton, kar je le desetina		
plastičnih cevi	509 ton	17 %	manj.

Več je bilo izvoženega meda – 409 ton – 37 % več, kmetijske mehanizacije in rezervnih delov (v letu 1985 izredno malo), ter gozdnih sadežev in zdravilnih zelišč.

Izvoz v letu 1986, ki naj bi po poračunih tujih valut znašal 13.372 tisoč ameriških dolarjev, je večji od lanskega za 5 % zaradi ugodnejšega tečaja evropskih valut do dolarja.

Za poslovanje v letu 1986 je bilo porabljeno v Hmezadu 9,406.023 ur rednega delovnega razmerja, to je toliko, kot je bilo predvideno s planom in 2 % več kot v letu 1985. Iz tega časa izračunano povprečje znaša 4307 delavcev. V povprečju gledano Hmezadova proizvodnja ni opravičevala povečanja števila zaposlenih in je proizvodnost dela nižja ne le za nižjo proizvodnjo, temveč tudi za povečanje števila delavcev.

Pri ocenjevanju proizvodnje in prodaje v tem letu ne moremo biti zadovoljni, saj smo v celoti zmanjšali obseg za 4 odstotke.

Vrednostni rezultati doseženi v letu 1986 so bili naslednji:

Opis	Vrednost	Indeks	
		R86/P86	R86/R85
Celotni prihodek	105.352	114	187
Porabljena sredstva	89.646	112	180
DOHODEK	15.706	134	231
Obveznosti iz dohodka	5.682	141	188
Čisti dohodek	10.024	131	266
Osebnih dohodki	8.666	137	229
Ostanek čistega dohodka	2.043	120	174
Akumulacija	1.196		156
IZGUBA	686	179	54

Celotni prihodek v letu 1987 je rasel počasneje kot je bila inflacija, tako je pozitivno gibanje odraz zmanjšanja obsega proizvodnje, oz. prodaje in povečanja cen.

Porast porabljenih sredstev je počasnejši od porasta celotnega dohodka. Pri tem je poudariti, da je bila prisotna umirnejša rast stroškov surovin, materiala in storitev ter obsteti za obratna sredstva, da so zaloge ob koncu obdobja v hitrejšem porastu kot celotni prihodek.

Ekonomičnost je bila v Hmezadu dosežena 1,175 kar je za 3 % več kot v preteklem letu.

Ustvarjen dohodek je odraz manjše porabe in večjih prihodkov. Povečanje ekonomičnosti je omogočilo hitrejšo rast dohodka kot celotnega prihodka. Rast dohodka v primerjavi s preteklim letom presega stopnjo inflacije in je tudi realna.

Obveznosti iz dohodka so se gibale v okviru rasti celotnega prihodka, torej počasneje kot dohodek, zato je porast čistega dohodka tudi višji od dohodka.

Večji delež čistega dohodka je porabljen za osebne dohodke. Tudi ta delež presega indeks 200, a je manjši kot pri ustvarjenem dohodku za 2 indeksni točki. Povprečni bruto OD mesečno na delavca so znašali 164.047 din in so za 124 % višji kot lansko leto. Prispevki iz osebnih dohodkov so se povečali za pet indeksnih točk tako, da je znašal povprečni neto osebni dohodek mesečno na delavca 117.891.– din in je za 119 % višji od leta 1985.

S takim povprečjem zaostajamo za povprečjem republike za 4 %, za povprečjem gospodarstva v republiki za 1 % in za povprečjem kmetijstva za 2 odstotka.

V letu 1986 smo razdelili ostanke čistega dohodka za 74 % več kot v letu 1987 in od leta za sklade za akumulacijo 56 % več. Ti indeksi nam povejo, da so realne vrednosti manjše, kar je tudi res. Vendar pa moramo upoštevati, da je v Hmezadu bilo v letu 1985 izgube več kot ostanka čistega dohodka in da je v letu 1986 izgube le polovica. Kompenziranega ostanka čistega dohodka je bilo preteklo leto – 8 milijonov, v letu 1986. pa + 1357.

Vrednostni rezultati v letu 1986 nam dajo boljše sliko kot količinski, pa tudi boljše kot v letu 1985.

M. D.

Delavski svet SOZD Hmezad SKLEPI

11. redne seje, ki je bila 24. februarja.

Sprejme se sprememba SaS o medsebojnih pravicah, obveznostih in odgovornostih delavcev DS Služba pravne pomoči in združenih organizacij v sestavi SOZD Hmezad:

– 7. člen cit. sporazuma se glasi:

Služba pravne pomoči ne nudi pravne pomoči organizacijam in posameznikom, ki niso institucionalno povezani s SOZD Hmezad Žalec.

Navedena sprememba je potrebna zaradi stališča Odvetniške zbornice Slovenije.

x

Sprejet je program dela delavskega sveta SOZD Hmezad za leto 1987. Program dela je kot priloga sestavni del tega sklepa in priložen arhivskemu izvodu sklepov.

x

Delavski svet SOZD ugotavlja, da je bil predlog srednjeročnega plana SOZD Hmezad za obdobje 1986–1990 predpisan rok v javni razpravi in da so v čistopisu upoštevane pripombe iz javne razprave. Na osnovi navedenega se sprejme predlog srednjeročnega plana SOZD Hmezad za obdobje 1986–1990 s tem, da se mora dati pri operacionalizaciji plana poseben poudarek zaposlovanju v DO, kjer rast obsega proizvodnje precej presega rast obsega zaposlovanja.

Delavski svet obvezuje vse članice SOZD za izvajanje sprejetja srednjeročnega plana za obdobje 1986–1990.

x

Sprejet je letni plan SOZD Hmezad za leto 1987.

x

Sprejme se finančna politika za leto 1987 z osnovnim ciljem, da se zadrži akumulacija SOZD na ravni leta 1986.

x

Sprejeta je vsebinska zasnova glasila HMELJAR za leto 1987.

x

1. Razpišejo se volitve delegatov v samoupravne organe SOZD:
– delavski svet SOZD,
– odbor samoupravne delavske kontrole SOZD.

Članice naj izvedejo volitve v času od 15. 3. do 15. 4. 1987.

Vsakemu delegatu v delavski svet SOZD se izvoli tudi namestnik.

2. V odbor samoupravne delavske kontrole SOZD volijo vse članice SOZD ter DS Služba pravne pomoči in DS Skupne službe SOZD po enega delegata.

x

Članice SOZD izvedejo volitve v samoupravne organe DO in TOZD oz. TZO, TOK v rokih, ki so določeni za organe SOZD.

x

Razpišejo se dela in naloge individualnega poslovnega organa – direktorja Hmezad – delovna skupnost Služba pravne pomoči Žalec.

Direktorja imenuje delavski svet SOZD po predhodnem soglasju zbora delavcev delovne skupnosti Služba pravne pomoči.

x

Sprejme se informacija o stanju obrambnih priprav v SOZD Hmezad in obrambni načrt SOZD Hmezad in DS Skupne službe SOZD Hmezad, ki se sestoji iz:

- načrta ukrepov za pripravljenost,
- načrta mobilizacije,
- načrta delovanja v vojni,

OSNOVNI CILJ FINANČNE POLITIKE: OBDRŽATI AKUMULACIJO NA RAVNI LANSKEGA LETA

Finančna politika za letos bo usklajena za celotno sestavljeno organizacijo in se bo izvajala enotno preko sistema Interne Banke Hmezada, je poudaril direktor Miha Goličnik na seji sveta direktorjev v prvi polovici marca. Osnovni cilj finančne politike je obdržati akumulacijo na ravni lanskega leta, kar bo glede na družbene okvire gospodarjenja izredno težka naloga. Za to bo potrebno sanirati vse izgube v Hmezadu in nameniti del akumulacije za obratna sredstva. Samo z odpravo izgub se bo povečala kreditna sposobnost članic, zato bo najete sanacijske kredite sprejemal zbor interne banke. Med cilji za uresničitev finančne politike bo tudi še instrument zgornje meje zadolžitve. Interna banka naj bi zagotavljala najbolj ugodna sredstva za tekoče in dolgoročne naložbe in zanje združevala denar, če so programi znani vnaprej. Kot

je ocenil, je poslovanje v lanskem letu potekalo v okviru začrtane politike. Osnovne naloge, saniranje izgubašev, povečanje obratnih sredstev in združevanje denarja za naložbe je Interna banka izpolnila. Finančna sanacija je potekala v Mlekarni Arja vas, Kmetijskem kombinatu Šmarje in Gostinstvu-turizem. Z njo so dosegli predvidene dohodkovne učinke in Mlekarna ter Kmetijski kombinat sta v veliki meri uresničila tudi ostale naloge sanacijskega programa. Gostinstvo-turizem ni uspelo sanirati ostalih funkcijskih procesov, tako da je izguba še vedno znašala 168 milijonov dinarjev.

Naloga za zagotavljanje obratnih sredstev je bila uresničena, saj je bila likvidnosť organizacij celo leto dobra in ni bila motena tekoča proizvodnja.

Precejšen uspeh je lani Interna banka dosegal pri združevanju denarja. Za naložbe smo v glavnem uporabljali le lastna sredstva, uspeli smo vključiti vsa razpoložljiva sredstva bank, zavarovalnic in drugih finančnih ustanov, je povedal Miha Goličnik.

-mn-

stvu, vrtnarstvu in živinoreji, kar so tudi glavni vzroki za slabše poslovanje. Sanacijo si med drugim zamišljam tudi tako, da bi se združga reorganizirala v enovito delovno organizacijo. Kajti bistvo vsake izgube so preveliki fiksni stroški na proizvodno enoto. Na primer: Že sam direktor temeljne organizacije je dovolj velik fiksen strošek, če se mora udeleževati vseh sej, ki so po naših izračunih najmanj tri na teden. To bi lahko racionalizirali, na področju knjigovodstva naj bi bili le dve bilanci. Sredstva bi se tako neposredno prelivala, saj je denar pri poslovanju najpomembnejši. Lani smo za obresti plačali 354 milijonov dinarjev, kar pa že za dvajset odstotkov presega znesek, ki smo ga namenili za osebne dohodke.

Jože Špan, direktor, Tajfun, Sevnica:

Izgubo za lansko leto, 118 milijonov dinarjev, smo uspešno pokrili.

šamo in upamo, da bomo pri tem dobro sodelovali s Strojno v Žalcu, oziroma tozdom Proizvodnja kmetijske mehanizacije, ki se s podobnim programom že ukvarjajo. Pospešeno delamo za razvoj komunalnega programa, to so predvsem razni čistilci, pometalci za ostružke in pločnike. S tem si veliko obetamo, saj takšne proizvodnje še ni na našem tržišču in stroje uvažamo.

Vlado Kralj, direktor, Kmetijska zadruga Savinjska dolina:

Letos bomo poskušali povečati proizvodnjo, kar naj bi dosegli predvsem s specializacijo kmetij. Prizadevali si bomo, da bomo čimveč združenih kmetov usmerili v proizvodnjo mesa in mleka. Za pogoje gospodarjenja je še veliko neznanj, saj novi ukrepi glede kmetijstva niso rekli ničesar. To bi bilo nujno potrebno, saj se kmetijska proizvodnja že vrsto let srečuje z velikimi težavami, zato ker se cene repromaterialov oblikujejo na tržišču, cene pridelkov pa so kontrolirane. Zato se bojimo, da bo kmetijstvo letos še v slabšem položaju. Posledice tega bodo toliko večje, čim kasneje se bodo ti problemi začeli reševati. Kajti te dejavnosti ni mogoče razviti v letu dni. Seveda ne bomo na vseh področjih poskušali prilagajati tržnim razmeram. Lani se je že dogajalo, da je bil problem prodaje krompirja in zelja. Izredne težave se obetajo pri prodaji hmelja, ki ga je zaradi prevelike svetovne proizvodnje vse težje prodajati.

Prizadevali si bomo, da bi ne bilo več toliko razlik v premijah med posameznimi občinami. Večje sodelovanje si zato obetamo od regijske interesne skupnosti za pospeševanje kmetijstva, saj občine, ki imajo manjšo kmetijsko proizvodnjo, namenjajo več denarja za regrese.

Marjana Natek

Razviti in nerazviti v Jugoslaviji vedo, da vodi odločnejši in čvrstejši korak v jutri le prek gospodarske razvitosti. Toda ne v pojmovanju, kakršno je v Evropi in nasploh v svetu veljalo pred dvema, tremi desetletji. Razvitost se zdaj meri z moderno tehnologijo...

(Nadaljevanje z 2. strani)

- ostalih sestavnih delov, prilog in seznama z vpisanimi imeni in zadolžitvami.

x

V smislu 4. točke Odloka o načinu izračunavanja, povečanja, zmanjšanja in uporabljanja družbeno priznanih reprodukcijskih potreb (Ur. list SFRJ 9/87) bodo v letu 1987 vse članice SOZD Hmezad Žalec uporabljale nivo organiziranosti sestavljene organizacije Hmezad.

x

1) Za delegata SOZD Hmezad v izvršilnem odboru Splošnega združenja kmetijstva, živilske industrije in prehrane Slovenije se imenuje tov. Vlada Goriška, predsednika PO SOZD Hmezad.

2. Za delegate SOZD Hmezad v skupščini Splošnega združenja kmetijstva, živilske industrije in prehrane Slovenije se imenujejo:

- Edi Omladič, direktor Kmetijstva Žalec,
- Vlado Jurančič, direktor Celjske mesne industrije,
- Andrej Čulk, predsednik ZKPO Mlekarnar Arja vas.

x

Določena je nova višina sejnine za kmete kooperante v znesku 1.500,00 din.

x

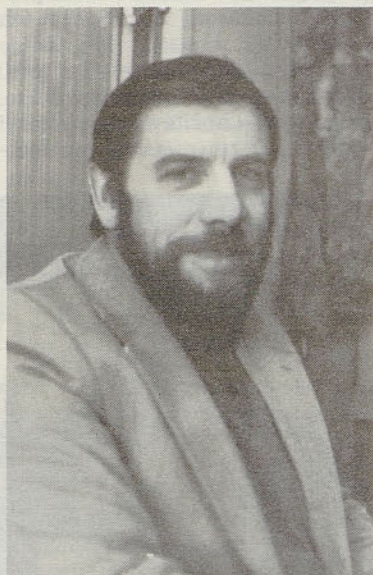
V zadevah, ko se na delavskem svetu SOZD obravnava in odloča oz. sklepa o finančnih obremenitvah, je potrebno gradivo posredovati delegatom z vabilom oz. vsaj nekaj dni pred sejo. Če bo takšno gradivo delegatom posredovano na sami seji, se na seji ne bo obravnavalo in s tem tudi ne sprejemalo odločitev.

VSE ZA BOLJŠE REZULTATE

Kako bodo gospodarili, katere ključne naloge jih čakajo za letos, sta vprašanji, ki smo jih zastavili trem najodgovornejšim delavcem.

Alojz Hauzer, direktor, Kmetijska zadruga Drava Radlje:

Naša organizacija je lanskoletno poslovanje zaključila s 156 milijoni dinarjev izgube. Mislim, da je tako

heterogena, da bi težko poslovali normalno. Že v začetku lanskega leta smo imeli slabo startno osnovo, nato smo imeli še slabšo letino. Zmanjšali so se pridelki v gobar-

Zaradi razmer na tržišču smo slabše poslovali že predlansko leto in zato nismo mogli prodajati pod ceno, kot so lahko to storile večje proizvajalke kmetijske mehanizacije. Od leta 1983 dalje se namreč povpraševanje po kmetijski mehanizaciji zmanjšuje in lani smo imeli že hude likvidnosťne težave. Sprva nismo imeli niti nadomestnega programa, potem smo imeli še težave z uvajanjem v proizvodnjo. Stanje se bistveno izboljšuje in v prvih mesecih letošnjega leta smo prodali vse proizvode, tako da zalog nimamo.

V sistem Hmezad se bomo poslovno najbolj povezovali z Agrino v Žalcu in Hmezadovo Interno banko. Z Agrino bomo sodelovali predvsem pri prodaji naših izdelkov in že prihodnje leto naj bi prodali preko nje okoli petdeset odstotkov proizvodnje. Ta trgovska organizacija naj bi prevzela tudi prodajo nekmetijskega dela proizvodnje, ki ga bo kmalu že štirideset odstotkov. Kajti po težavah s prodajo smo se v Tajfunu pospešeno lotili razvijanja novih proizvodov in lani smo med drugim pripravili prebiralnik krompirja in kombajn za sladkorno peso. Vse še preizku-

RAZPIS za kredite

Po sklepu UO z dne 13. 3. 1987 objavljamo razpis za naslednje kredite:

- adaptacijo ali dozidavo oz. prezidavo stanovanja ali stanovanjske hiše;
- gradnjo stanovanja ali stanovanjske hiše;
- nakup stanovanja ali stanovanjske hiše;
- plačilo lastne udeležbe ob delitvi družbenega stanovanja;
- plačilo odškodnine za pridobitev stavbnega zemljišča za gradnjo od pooblaščenice organizacije;
- plačilo komunalnega opremljenja stavbnega zemljišča ter skupne komunalne naprave (vodovod, telefonski priključek).

Kredite po tem Pravilniku lahko pridobijo občani, ki s HiP poslovno sodelujejo in sicer:

- združeni kmetje, ki imajo s članicami HKS sklenjeno pogodbo o trajnejšem proizvodnem sodelovanju in se jim denar za oddane kmetijske, živinorejske, gozdarske in druge proizvode vplačuje na hranilne knjižice pri naši HiP;
- delavci, ki so sklenili delovno razmerje za nedoločen čas pri članicah HiP in se jim osebni dohodek izplačuje na hranilne knjižice HiP;
- združeni obrtniki, ki imajo s članico sklenjeno pogodbo o trajnejšem proizvodnem sodelovanju in se jim prihodki iz osebne dela izplačujejo na žiro račun pri HiP oz. pri njej varčujejo.

Okvirni pogoji za odobritev kredita so naslednji:

- da so izpolnjeni pogoji iz 2. in 3. člena tega Pravilnika (pogodba s članico, delovno razmerje pri članici, poslovno sodelovanje s HKS);
- da namensko varčujejo za pridobitev stanovanjskega kredita ali nepreklicno vežejo pri HKS sredstva v ta namen in vplačajo prispevek v solidarnostni sklad po 7. členu tega Pravilnika;
- da predložijo ustrezno gradbeno in drugo dokumentacijo;
- da so kreditno sposobni;
- da predložijo dokazilo, da nimajo ustreznih stanovanjskih prostorov in komunalnih naprav.

Začasna kvota je 65.000.000 din, ki bo povečana z vsoto dejanskih vezav. Glede na stanje hranilnih vlog znaša kvota za kreditiranje združenih kmetov 81 odstotkov.

Kredit na podlagi vezave znaša 280 odstotkov.

Kredit je možno pridobiti tudi na podlagi varčevanja, pri čemer je najmanjši mesečni obrok 5.000,- din.

Trenutno veljavna obrestna mera za kredit je 12 %, za vezavo 3 %. Glede na nov zakon o obračunskem sistemu bodo te obrestne mere povečane v okviru stopnje inflacije in si HiP zato pridržuje pravico, da naknadno spremeni te obrestne mere oziroma revalorizira kredit in vezavo sredstev.

Vloge z zahtevano dokumentacijo predložite našim poslovnim enotam do 20. aprila t. l. Te jih nato s svojim mnenjem dostavijo HiP v Žalcu. Pri PO lahko dobite tudi podrobnejša pojasnila.

HKS - Hranilnica in posojilnica
kmetijstva in gozdarstva Žalec

Letni zbor aktiva upokoencev

Devetnajstega marca so se na letni konferenci zbrali člani aktiva Hmezadovih upokoencev. V poročilu o delu je njihov predsednik Franc Savinek povedal, da jih je v aktiv včlanjenih le dvesto petdeset, kar je le slaba polovica upokojenih delavcev Hmezada. Organizirani so pri koordinacijskem odboru sindikata Hmezada, ki jim zagotavlja tudi delno finančno pomoč. Kot je poudaril govornik, si bodo v prihodnje prizadevali, da bi se čimveč upokoencev včlanilo v njihov aktiv.

Upokoence še vedno zanima, kaj se dogaja in kako gospodari njihov kolektiv, v katerem so delali dolga leta. V okviru aktiva naj bi po ustanovitvi delale štiri sekcije, ki

pa svojega namena niso izpolnile, predvsem zaradi prevelike oddaljenosti. Osnovni namen njihovega dela so razna srečanja, pikniki in izleti. V prihodnje si bodo prizadevali, da bodo posebno skrb namenili upokojencem starejšim od 75 let in tistim, ki imajo nižje pokojnine. Le-ti naj bi enkrat letno dobili finančno pomoč iz organizacije, v kateri so bili zaposleni.

-mn

*Ko bi vsi gozdi zašumeli,
zvezde vse bi zažarele,
vsi studenci žuboreli,
rože vse bi se razcvetele,
bi premalo mogel dati
tebi moja zlata mati.*

L. K. - učenec

GOSTINSTVO-TURIZEM

IZ TEŽAV LE Z VEČJO DRUŽBENO POMOČJO

Tudi lani je Hmezadova organizacija Gostinstvo-turizem v Žalcu poslovala z izgubo. Le-ta je znašala 168 milijonov dinarjev, tako da je bila za 31 odstotkov večja kot predlansko leto, delež celotne izgube v celotne prihodku pa je bil manjši za 38 odstotkov. Kot glavne vzroke za nastalo izgubo v tej organizaciji navajajo predvsem nedosežen plan prodaje, ki je bil manjši tako fizično kot vrednostno. Zaradi nepravočasnega pokrivanja izgube za leto 1985 pa se je povečal delež obresti od 7 na 7,7 odstotka v porabljenih sredstvih. Lansko leto so kar za 70 odstotkov porasli fiksni stroški in za 25 odstotkov presega-jo planirane.

Gostinstvo-turizem se tako že drugo leto otepa rdečih števil, čeprav si je kolektiv za njihovo odpravo prizadeval. Pripravili so sanacijski program za odpravo vzrokov izgube. V glavnem so bili vsi ukrepi kratkoročni in zadolžitve opredeljene z roki, za dolgoročni razvoj pa so se naloge temeljito lotili in tako bo program znan do konca letošnjega aprila.

Cilje sanacije so usmerili na tri najvažnejša področja: proizvodno, komercialno in na področje ekonomike in financ. Na proizvodnem področju so lani postopoma realizirali dokončno oblikovanje specializacije in tipizacije lokalov. Kot menijo, se kakovost storitev ni dovolj izboljšala, med vzroki za to pa je kadrovski problem. Zaradi nizkih osebnih dohodkov je odšlo precej dobrih delavcev, ki so jih lahko nadomeščali z manj izkušenimi delavci.

Za povečanje prodaje družbene prehrane so naredili tržno analizo in so ugotovili, da je možnosti za njeno povečanje vse manj. Lani so veliko dela in denarja namenili za propagando in iskanje novih prodajnih možnosti. Z rezultati teh prizadevanj so zadovoljni, saj je bilo lani 27 tisoč nočitev, kar je 30 odstotkov več kot predlansko leto.

Pri prodaji nočitev so se usmerili v inozemski turizem. Njihovi turis-

tični programi vključujejo prodajo v drugih gospodarskih dejavnostih v žalski občini, kot so na primer industrijske prodajalne, ogledi kulturnih in naravnih zanimivosti.

Ostalo gostinsko dejavnost so v Gostinstvu-turizem poiskovali popestriti s celoletnim programom prireditve, toda le te niso dale večjih finančnih učinkov.

Resno so se lotili raziskave možnosti te dejavnosti v spodnjem delu Savinjske doline. V ta namen so pripravljali raziskovalno nalogo v sodelovanju z ljubljanskim Inštitutom za ekonomska raziskovanja. Rezultati bodo znani konec aprila, glavni namen naloge, je opredeliti najpomembnejše turistične elemente ponudbe, organizacijo poslovanja turističnega gospodarstva in oblikovanje trženja ter vsebino in obliko sodelovanja z gospodarstvom v občini in regiji.

Za izboljšanje poslovanja bo potrebna izdatnejša pomoč širše družbene skupnosti, ki je Gostinstvo-turizem opredelila kot nosilca tovrstne ponudbe v žalski občini in sozda Hmezad. Doslej je vsa bremena sanacije nosil kolektiv sam, in čeprav so dosegli pozitivne premike, so prepričani, da je to edina pot iz težav. Ta dejavnost vseskozi ni imela ustrezne družbene podpore in je zato bistveno zaostala v razvoju.

Marjana Natek

Drago škropivo? Saj vi nimate pojma kakšne neumnosti so vse vračunane v ceno!

Hotel Prebold - priprava solate

Osemenjevanje plemenic

Posredujemo čas osemenjevanja s pripombo, da časovno lahko variira za 2 do 3 ure. Osemenjujemo tudi v oddaljenih krajih, zato je zamuda časa velika.

I. Proga:

1. območje Vranko	od 8.00 do 9.00 ure
2. območje Brode, Čepelje	od 9.00 do 9.30 ure
3. območje Prekopa, Kapla, Pondor	od 9.30 do 10.00 ure
4. območje Tabor	od 10.00 do 11.00 ure
5. območje Gomilsko, Grajska vas	od 11.00 do 11.30 ure
6. območje Trnava, Kaplja vas	od 11.30 do 12.30 ure
7. območje Parižlje, Preserje	od 12.30 do 13.00 ure
8. območje Male Braslovče, Letuš	od 13.00 do 13.30 ure
9. območje Braslovče, Sp. Gorče	od 13.30 do 14.30 ure

II. Proga:

1. območje Arja vas, Mala Pirešica	od 8.00 do 8.30 ure
2. območje Galicija, Pernovo, V. Pirešica	od 8.30 do 9.30 ure
3. območje Studence, Ponikva, Podkraj	od 9.30 do 10.30 ure
4. območje Črnova, Vinska gora, Pirešica	od 10.30 do 12.00 ure
5. območje Andraž, Dobrič	od 12.00 do 13.00 ure
6. območje Polzela, Breg, Ločica	od 13.00 do 14.30 ure

III. Proga:

1. območje Žalec, Ložnica, Gotovlje	od 8.00 do 9.00 ure
2. območje Podlog, Šempeter	od 9.00 do 10.30 ure
3. območje Latkova vas, Gornja vas, Prebold	od 10.30 do 11.30 ure
4. območje Šešče, Griže, Vrbje	od 11.30 do 12.30 ure
5. območje Kasaze, Petrovče	od 12.30 do 13.30 ure
6. območje Drešinja vas, Levec	od 13.30 do 14.30 ure

Ob nedeljah in državnih praznikih, razen na dan 1. januarja, 1. maja in 29. novembra, osemenjuje dežurni veterinar, zato sprejemamo telefonska naročila za osemenjevanje do 8. ure zjutraj na tel. št. 714-144.

Veterinarska postaja Žalec je zadolžena za reprodukcijo govejih plemenic, zato eventualne pripombe in pritožbe pošiljajte na naš naslov.

VETERINARSKA POSTAJA
ŽALEC

Pogovarjali so se o reji piščancev

V začetku marca je bil razgovor med rejci brojlerjev in vodilnih in strokovnih delavcev iz DO Jate in skupnih služb SOZD. Razgovor je tekel o stroškovniku rejca in nekaterih drugih tekočih problemih.

V letošnjem letu so se podražili: elektrika za 20 %, kurilno olje s prevozom za 6,96 din po litru, voda v občini Žalec brez kanalsčine za 53 din po kubičnem metru, zdravila in razkuževanje za 0,42 din po kg žive teže. Skupaj predstavljajo podražitve materialnih stroškov 3,8 % oz. 0,74 din. Po pogodbi se plačilo rejcu poveča, ko podražitev doseže ali preseže 5 %. Rejci smatrajo, da bi naj bili materialni stroški sproti mesečno priznani, saj so tudi stroški amortizacije, zavarovanja hlevov in prispevki za pokojninsko invalidsko zavarovanje v resnici višji.

Direktor DO Jata je prisotne seznanil s težkim finančnim položajem, saj že vse od novembra preteklega leta izguba po kg prodanega mesa postopoma raste, in v marcu znaša že okoli 130 din. Rast vseh vrst stroškov, tudi stroškov rejca, službe v Jati in na SOZD sproti zasledujejo, ven-

dar je prodajna cena prenizka. Zahtevki po višji ceni so bili zavrnjeni. V takem položaju Jata rejcem ne more plačati več in je apelirala na strpnost in solidarnost. Če v Jati ni akumulacije, ni investiranja in obnavljanja kapacitet, to pa pomeni izgubiti izvozno dovoljenje in s tem oskrbo z uvoženimi surovinami za krnila.

Dogovorili so se, da bo Jata rejcem priznala dejanske stroške, čim bo priznana višja prodajna cena mesa. To se je 10. marca res zgodilo.

Rejci in organizatorji s področja KZ Drava Radlje in KK Šmarje pričakujejo, da bo vprašanje veterinarskih storitev mogoče rešiti z enotno organiziranostjo in se tako izogniti visokim stroškom.

Pogovarjali so se še o tem, kako poteka delo pri selekciji piščancev, kako v valilnici v TOZD Reja. Pogovarjali so o pošiljanju dan starih piščancev, o kvaliteti piščancev, o času dostave piščancev v pitališča, o zdravstvenih preventivnih ukrepih, o težavah pri nabavi žagovine (tudi tu ne gre več brez »cekarčka«), o...

Rejci so mnenja, da bi morali o te-

žavah zaradi neskladij pri cenah več pisati, večkrat in še bolj glasno seznanjati razne forume.

Kljub dolgemu razgovoru si niso uspeli povedati vsega in prav bi bilo, da bi jih bilo več. Bolj se bomo poznali, bolj bomo poznali težave drugega, lažje jih bomo reševali. Nič nam ne pomaga, na isti ladji smo!

RV

SADEKS

DELNO ZADOVOLJNI S PRODAJO

Po začetnih težavah pri prodaji je bilo možno letošnjo zimo kupiti proizvode tozda Sadeks v vseh večjih prodajalnah in lekarnah. Za takšno prodajo so se odločili zato, ker so ekstrakti zdravilnih rastlin Kanisan, Kamilan in Mentolan uporabni za čaj, imajo pa tudi zdravilni učinek. Na tržišču se je v zadnjem času pojavilo več podobnih izdelkov, ki so pridobljeni na podoben način kot Sadeksovi. Kljub hudi in včasih neljalni konkuren-

ci so v prvih mesecih prodali nad četrtino proizvodov. S tem so delno zadovoljni. Računajo, da bodo pretežni del prodali v jesenskih mesecih, ko se bo povpraševanje po tovrstnih izdelkih zopet povečalo. Zaenkrat ekstrakte zdravilnih rastlin prodajajo samo na domačem tržišču, predvidevajo pa, da bodo sklenili pogodbo še s kakšnim tujim partnerjem. Uspešno so izvažali že brinjevo olje, ki pa je polproizvod, namenjen nadaljnji predelavi.

Že v jesenskih mesecih bodo na policah trgovin trije novi čaji, in sicer **mango, kivi in maraguja**. V njihovem laboratoriju poleg tega razvijajo še vitaminske in mineralne napitke, ki bodo namenjeni ljudem z večjimi fizičnimi napori.

-mn-

MASLO

EGS nam prodaja maslo po preverjenih 12 centov za kg. Pri nas v trgovini pa je nad 4.000.-din/kg. Preračunajte razliko in boste spoznali, komu se splača uvoz kmetijskih pridelkov.

Vy

Ukrepi za normalizacijo ekonomike v živinoreji

Cilje slovenske agrarne politike, ki se vključuje v jugoslovansko agrarno politiko, je možno doseči samo z ustreznimi ekonomskimi ukrepi.

Zagotoviti rejcem takoj tisto ceno, ki bo omogočala obstoj in razvoj intenzivnim proizvajalcem. V kolikor ne bodo tega zagotavljale administrativno določene cene na zveznem nivoju, se moramo v Sloveniji odločiti za dodatne kompenzacije.

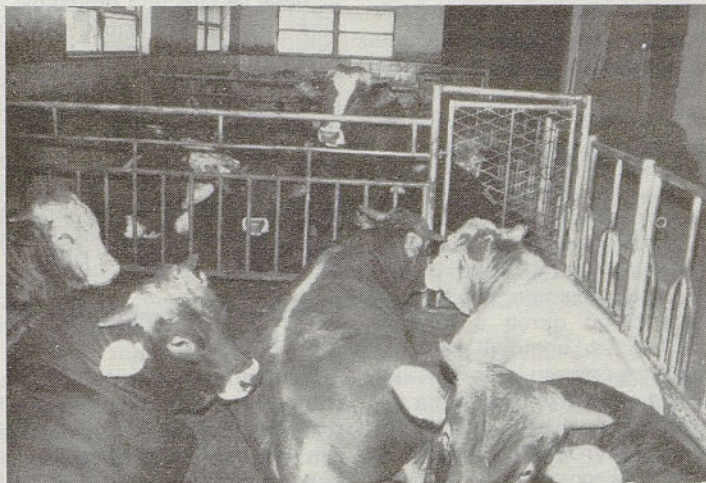
V obdobjih visoke inflacije moramo najmanj dvomesečno korigirati dohodke (cene in premije) kmetijskim proizvajalcem.

Za razvoj kmetijstva moramo zagotoviti kredite s primernimi pogoji in nepovratna sredstva.

V praksi moramo zagotoviti, da bosta imela družbeni in zadržni sektor enake ekonomske pogoje za pridelavo hrane.

Zvezni izvršni svet naj preneha s politiko uvoza tiste hrane, ki jo lahko pridelamo v Jugoslaviji. Z nepremišljenim uvozom mesa in mleka onemogoča nadaljnji razvoj živinoreje in ruši že doseženo.

V ekonomske ukrepe moramo vgraditi politiko rajonizacije kmetijske proizvodnje v Sloveniji, ki bodo pospeševali na njihovih območjih Slovenije proizvodnjo prašičjega mesa, žit, koruze in industrijskih kultur.

Živinorejčev ponos in naša blaginja

Trihinelozna živali in človeka

Razširjenost, zdravstveni pomen, širjenje in zatiranje

Uvod

Trihinelozna je zajedavska bolezen živali in človeka. Doslej je ugotovljeno, da lahko zbolijo za to bolezen 49 različnih vrst divjih in domačih živali ter človek. Bolezen povzročata spolno zrela lasnica ali trihinelna (*Trichinella spiralis*) in njene ličinke. Samec in samica omenjene glistice živita v tankem črevesu, ličinke pa v progastih mišicah istega gostitelja.

Človek se pri trihinelozni skoraj izključno okuži z mesom in mesninami domačega in divjega prašiča. Slabo kuhana ali pečena svinina, sveže in suhe klobase ter prekajeno meso so najbolj pogosti viri okužbe. V zadnjem času so tudi pri nas potrjene okužbe človeka z medvedjim mesom, na daljnem severu pa se človek okuži z mesom belega medveda, psa, mroža, tjuljenja in polarne lisice. V slabo pečnem ali kuhanem mesu in v mesninah ostanejo lasnice žive od nekaj dni do več let.

Med živalmi zbolijo samo tiste vrste, ki se trajno ali občasno prehranjujejo z mesom. Sem sodijo vse vrste zveri in mrhovinarji, v naših gozdovih pa so to lahko medved, volk, lisica, divja mačka, ris, divji prašič, jazbec, obe vrsti kun, hermelin in številne vrste glodavcev. Rastlinojedi, konj, govedo in drobnica ter divjad ne zbolijo za trihinelozo.

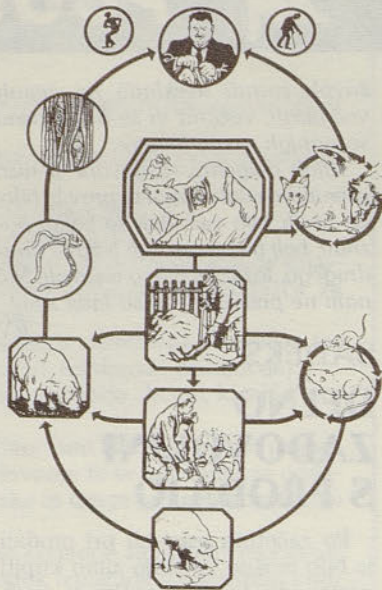
Kakšna je lasnica ali trihinelna?

Lasnica je glistica valjaste oblike, ki jo komaj vidimo s prostim očesom, njene ličinke v mišicah pa so mikroskopske velikosti, zato jih v mesu in mesnicah ne vidimo. Samec je dolg 1,6 mm, samica pa do 4 mm. Kljub opisani velikosti ju v tankem črevesu gostiteljev ne vidimo zaradi tekoče vsebine v omenjenem organu. Ugotovljeno je, da je v črevesu dvakrat več samic kot samcev.

Ličinke se naselijo v progastih mišicah, v srcu jih ni. Dozorele ličinke merijo do milimeter, vendar se kmalu po okužbi v mišicah zvijejo in okrog njih se oblikuje mešiček, ki je značilne limonaste oblike. Mešiček meri v dolžino tri četrtine milimetra. Na gram okužene mišičnine lahko najdemo tudi čez 10 ličink.

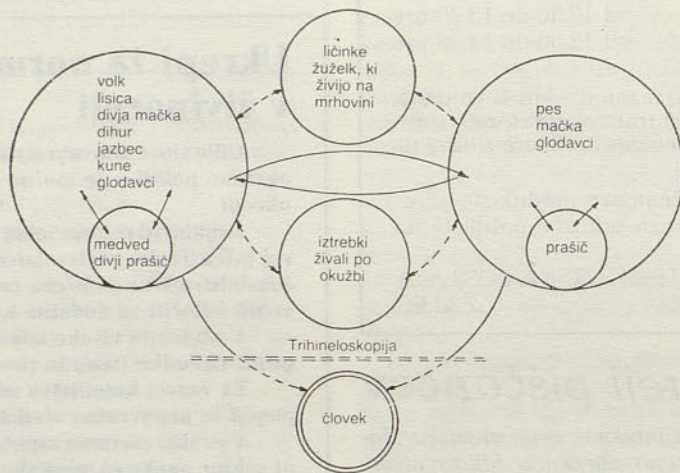
Kako se lasnica razmnožuje?

Po okužbi s trihineloznim mesom dozorita v tankem črevesu novega gostitelja iz ličink samec in samica že po 40 urah. Samci po oploditvi samic poginejo, samice pa v črevesu živijo okrog 6 tednov. Strokovnjaki so ugotovili, da samice v tankem črevesu izležejo vsake pol ure po eno živo ličinko, na samico pa pride največ 10.000 ličink. Ličinke se zavrtajo v črevesno steno in po mezgovnicah in s krvjo pridejo do progastih mišic, kjer se trajno naselijo. V krvnem obtoku

Shema 1: Širjenje trihineloze (po Lupu in Cironceanu, 1962)

je največ ličink med 8. in 25. dnevom po okužbi. V mišicah morajo ličinke najprej dozoreti, da lahko postanejo nevarne za novega gostitelja. Dozorijo šele po 17. dnevi, ko so v mišicah dvakrat in pol zavite, mešiček pa še ni oblikovan.

Shema 2: Širjenje trihineloze (po Wetzelu in Ryku, 1972)

Mišičnina ob ličinkah v začetku močno nabrekne in oteče, spremeni se tudi barva prizadetih mišic in izgublja se značilna progavost. Ličinka se zvije kot vzmet, okrog nje pa se oblikuje mešiček limonaste oblike. Pri hudih okužbah je lahko mišica tako spremenjena, da spremembe vidimo tudi s prostim očesom. Dokazano je, da so ličinke iz mešičkov lahko žive do konca življenja okužene živali ali človeka, v suhih mesninah pa so ugotovili žive ličinke tudi po 12 letih.

Razširjenost bolezni pri človeku po svetu in pri nas

Poznanih je več večjih izbruhov trihineloze pri ljudeh, manjših žarišč bolezni pa je zelo veliko. Bolezen se v zadnjem času celo širi. Ob koncu preteklega stoletja je na Siciliji in Italiji zbolelo za trihinelozo okrog 12.000 ljudi. Veliko je bilo

napisanega o »zastripitvah s klobasami« v Württembergu v Nemčiji. V Stuttgartu je leta 1930 za trihinelozo zbolelo okrog 100 oseb, 13 jih je umrlo. Na Norveškem je leta 1940 v Oslu zbolelo 687 ljudi, v Veliki Britaniji pa leta 1941 okrog 500 oseb. V zadnjem času je bilo več večjih izbruhov bolezni v Vestfaliji, na Poljskem in drugod. V Debrecinu na Madžarskem je leta 1960 zbolelo 208 oseb.

Trihinelozna je zelo pogosta med Eskimi, ugotovljeno je, da je okuženih okrog 94 % teh prebivalcev, med indijanskimi plemeni in prebivalci Alabame je okuženih 36 %, na Andih pa 67 % ljudi.

Pri nas je samo v Vojvodini od leta 1961 do avgusta 1978 za trihinelozo zbolelo 374 ljudi. Žarišča bolezni so bila v Sremski Mitrovici, Ogar-Pančevu in drugod. V zadnjih letih je bilo v Bosni in Hercegovini ugotovljeno čez 300 obolelih ljudi. Omenjajo žarišča v Foči, Bosanskem Novem, Zenici, Bugojnu, Veliki Kladuši in drugod. Leta 1941 je bilo na območju Poriča in Bugojna ugotovljenih 71 obolelih oseb, 7 jih je umrlo. V Banja Luki je leta 1974 zbolelo 15 oseb. Med leti 1976 in 1977 je v Kiseljaku zbolelo 36 oseb, v Doboju 10 in v vasi Kokoto 36.

Več žarišč je bilo tudi v Srbiji, na Kosovem in na Hrvaškem. Omeniti

Dokazano je, da je v vseh primerih trihinelozna pri ljudeh izvirala od mesnin domačega ali divjega prašiča, le v enem primeru je bilo meso trihineloznega medveda vir okužbe. Pri naših razmerah se človek praviloma okuži s slabo pečnim ali kuhanim trihineloznim mesom, s pečenicami in mesninami domačega in divjega prašiča, če ni bil opravljen trihinoskopski pregled.

Razširjenost bolezni pri divjih in domačih živalih

Gozdne živali so lahko trajni vir okužbe domačih živali, neposredno in tudi posredno pa tudi človeka. V gozdu se bolezen trajno vzdržuje.

V Jugoslaviji so najbolj okužene lisice. Povzemamo podatek, da so pri nas pregledali 6912 lisic, okuženih pa je bilo 12,9 %. V Sloveniji smo pregledali čez 900 lisic in ugotovili, da jih je bilo 26 % okuženih. V Vojvodini je okuženih 32 % lisic, v Bosni in Hercegovini 16 %, v Srbiji 18 % itd. Med gozdnimi živalmi je bolezen ugotovljena še pri volku, medvedu, divjem prašiču, divji mački, pri kunah, jazbecu, risu, šakalu, hermelinu in pri nekaterih vrstah glodavcev.

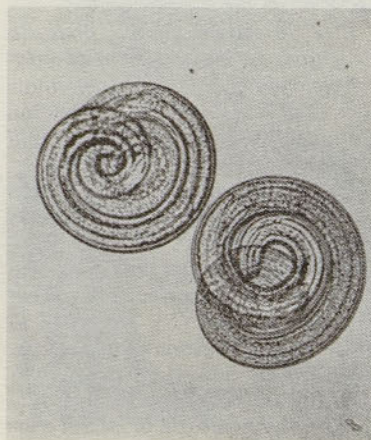
Zveri in mrhovinarji se v gozdu okužijo drug od drugega in s trihineloznim mesom drugih živali. Zanimivo je, da se žužkojedi glodavci okužijo z žuželkami, ki živijo na mrhovini. V črevesu teh žuželk so lahko prisotne posamezne ličinke lasnice.

V neposredno človekovo okolje se bolezen zanaša iz gozda z mesom in mesninami divjega prašiča, s pobitimi živalmi in njihovimi trupli ter kožami. Bolezen zanašajo tudi okuženi glodavci, ki iščejo kritje in zavetje v tem okolju.

Domače živali, prašič, pes in mačka, se okužijo s kuhinjskimi odpadki, z okuženimi glodavci, s trupli pobitih živali, s poginulimi živalmi in s kožami. Poznano je, da se trihinelozna lahko zadržuje tudi v pitaliških za prašiče, če prašiče občasno krmijo s trupli poginulih živali.

Domači prašiči se okužijo s kuhinjskimi odpadki in pomijami, z žretjem iztrebkov psa neposredno po njegovi okužbi, ko so v iztrebkih še ličinke lasnice, z glodavci in trupli ter mrhovino divjih živali. Pogosto se pašni prašiči okužijo s trupli lisic, jazbecov in drugih okuženih gozdnih živali.

(Nadaljevanje na 7. strani)

Trihinelozna pri prašičih

V Jugoslaviji je bilo med leti 1932 in 1938 pregledanih čez dva milijona in pol prašičev. Okuženih je bilo samo 0,0022 % živali. V zagrebški klavnici je bilo med leti 1935 in 1942 ugotovljenih 0,037 % okuženih prašičev, v beogradski klavnici pa leta 1957 0,0043 %. V Sloveniji smo v zadnjem času ugotovili le 2 trihinelozna prašiča in več vzorcev mesnin.

Na Čehoslovaškem je bilo pred vojno 0,005 % trihineloze med prašiči, v Sovjetski zvezi 0,104 %, neposredno pred drugo svetovno vojno pa samo 0,004 %. V Avstriji je bilo leta 1947 0,165 % trihineloznih klavnih prašičev, vendar poročajo, da so v tem času prašiče uvažali iz Vzhodne Evrope. Na Madžarskem je bilo med leti 1937 in 1939 0,0032 % okuženih prašičev, na Poljskem pa je bilo v vojvodstvu Bialystok od 0,05 do 0,24 % okuženih prašičev.

Razširjenost trihineloze pri psih

Poznano je, da so v Nemčiji na območju mesta Chemnitz imeli leta 1926 razširjeno trihinelozo pri 0,18 % psov. Pregledali so čez 35.000 živali. Na Čehoslovaškem so ugotovili do 3,2 % okuženih psov, v Bolgariji do 3,9 %, v Jugoslaviji pa do 2,6 %, od tega v Beogradu 1,23 %, v Sarajevu 0,2 %, pri nas v Sloveniji pa tudi 0,2 %.

Razširjenost trihineloze pri podganah

Pred vojno so na nekaterih območjih Sovjetske zveze ugotovili 1,6 % trihineloznih podgan. V Bolgariji so našli 7,06 % okuženih podgan, na Čehoslovaškem 0,47 %, v Nemčiji pa od 8 do 50 % Podgane so še zlasti okužene okrog velikih klavnic. V Beogradu so ugotovili 8,6 % okuženih podgan, v Srbiji pa 2,76 %. Okužene podgane so bile ugotovljene tudi ob zagrebški klavnici.

Število ličink lasnic in okužba

Strokovnjaki so ugotovili, da se bolezenska znamenja trihineloze pokažejo, če gostitelj poje vsaj naslednje število ličink lasnice: morski prašiček 2-3, prašič 40-50, človek pa 50-75. Ugotoviti moramo, da se človek lahko okuži že z nekaj grami trihineloznega mesa. V gramu je lahko 10 ličink lasnice ali celo več. Strokovnjaki so ugotovili, da je lahko v 250 g svinine do 30 milijonov ličink. Poznano pa je, da je lahko okužba z 50 do 90 milijoni ličink za človeka celo smrtna.

Bolezenska znamenja pri človeku

Od 5. do 15. dneva po okužbi opazijo bolniki najprej znamenja prebavnih motenj. Zaradi nagnjenosti k bluvanju pogosto pomislimo na zastrupitev s hrano. Po šestem dnevu bolniki začutijo hkrati tudi pekoče bolečine v žvekalnih mišicah, v ramenu, nogah in križu. Zaradi poškodb v mišičnem delu trebušne prepone takšne osebe težko dihajo. Neznosne so bolečine

ob očesnih zrklih. Čeprav v srčni mišici ni ličink, je tudi ta organ prizadet zaradi poškodb z izločenimi strupi lasnic in obsežnih sprememb v drugih mišicah. Srčna mišica oslabi, pokažejo se znamenja srčne slabosti. Telesna temperatura obolelih oseb se giblje med 38 in 40 °C. Pogosto obolele osebe težko požirajo in govorijo, tožijo zaradi živčnih motenj, pride do vnetja živcev in možganskih ovojnic. Obolele osebe ne morejo vstati iz postelje, znojijo se, moti jih svetloba, imajo otečene in zaprte veke in otečen obraz.

Po izjavah prebolevnikov se znamenja boleznin le počasi izgubijo, boljše se počutijo šele po dveh mesecih.

Ugotavljanje boleznin

V naših klavnicah pregledamo vse zaklane prašiče tudi glede na lasnico. Preiskava na lasnico se imenuje trihineloskopija. Od vsakega prašiča odvzamemo vzorec mišične prepone, tam je namreč največ ličink. Mišičnino nato pregledamo pod mikroskopom na ličinke in na mešičke, v katerih so ličinke lasnic.

Potrebno je ugotoviti, da je pregled zanesljiv samo takrat, kadar je v mišičnini vsaj 1,5 ličinke na gram mišičnine. V novejšem času bolezen ugotavljamo že lahko pri živih živalih s preiskavo krvnega seruma. S temi preiskavami lahko bolezen potrdimo, če je na gram mišičnine vsaj 0,001 ličinke.

Zdravljenje in zatiranje trihineloze

Pri človeku je trihinelozna v začetku boleznin ozdravljiva. Danes uporabljamo učinkovite pripravke, ki lahko ličinke uničijo. Vendar ta zdravila niso več učinkovita, če so ličinke v mešičkih. V začetku boleznin s posebnimi zdravili zmanjšujemo vnetje mišic in blažimo bolečine. Dokazano je, da brez zdravljenja lahko ličinke v mišicah pri človeku živijo celo 30 let.

Za zatiranje trihineloze je potrebno, da bolezen dobro poznamo. Rejci, mesarji, lovci, pregledniki divjačine in potrošniki morajo biti z boleznijo dobro seznanjeni. Odrte in poginule divje živali moramo globoko zakopati. To velja tudi za najdeno mrhovino. Zbirališča kož morajo biti tako urejena, da do kož ne morejo priti glodavci ter pes in mačka. Redno je potrebno uničevati glodavce. Posebej je še potrebno, da glodavce uničujemo okrog klavnic, pitališč za prašiče in ob mrhoviščih za živali ter ob tako imenovanih kafilerijah - obratih, kjer živalska trupla predelujejo v meso in kostno moko. Kuhinjske odpadke je potrebno prekuhati.

Kuhanje in pečenje mesa ličinke zanesljivo uniči. Temperatura 56 do 70 °C uniči ličinke že v četrt ure, v globoko zamrznjenem mesu pri temperaturi - 25 °C ličinke poginejo že po 12 urah. Temperatura - 35 °C uniči ličinke že po 15 minutah.

V klavnicah trihinelozne živali uničijo.

Tako kot pri Rafku Zabukovniku je tudi pri ostalih v Andražu vse pripravljeno za sajenje sadik sadnega drevja v že z visoko žično ograjo obdanih plantažicah.

HMEZAD
KZ Savinjska dolina ŽALEC

ZADRUŽNI SVET KZ razpisuje

JAVNO LICITACIJO

za prodajo kmetijskih traktorjev tipa: Steyr, Deutz, Fiat-Štore, Zetor in IMT ter ostale kmetijske mehanizacije in opreme.

Na licitacijo lahko pripeljejo kmetijske stroje tudi združeni kmetje.

Licitacija bo 20. aprila 1987 s pričetkom ob 9. uri v TZO Trnava v Trnavi.

Interesenti so dolžni pred pričetkom licitacije plačati varščino v višini 10 % od izklicne cene.

Vse informacije lahko dobe interesenti na sedežih TZO in na sedežu DSSS KZ pri tov. Ivu Farčniku.

Hmezad Vrtnarstvo
Celje, Ljubljanska 93

Po sklepu DS DO objavljamo

JAVNO LICITACIJO

rabljenih vozil in strojev, ki bo 11. aprila 1987 ob 10. uri dopoldne na gospodarskem dvorišču Vrtnarstva, Ljubljanska 93.

Podrobne informacije dajemo po telefonu 28-510.

SODELOVANJE Z NIZOZEMSKO FIRMO KAWECO

Prvo serijo pašniških mulčerjev že odpremili

V marcu so iz tozda Strojne Žalec, Proizvodnja kmetijske mehanizacije odpremili prvo serijo pašniških mulčerjev za Nizozemsko firmo KAWECO. Ta proizvod so začeli izdelovati po njihovih načrtih in proizvodnja je stekla v dveh mesecih. S prvo serijo stotih mulčerjev je bil naročnik ob prevzemu izredno zadovoljen in ni bilo pripomb.

Pašniški mulčer je namenjen za jesensko in spomladansko izravnavanje pašniških površin in ga veliko uporabljajo v severnoevropskih deželah, medtem ko je na našem tržišču še dokaj neznan. Seveda ga bodo v tozdu Proizvodnja kmetijske mehanizacije začeli izdelovati tudi za domače potrošnike, saj jim to omogoča pogodba, možen pa bo tudi izvoz. Že v prvem letu sodelovanja s to firmo bo celoten posel znašal okoli pet odstotkov celotne realizacije. Poleg tega se že dogovarjajo za prodajo ostalih izdelkov na nizozemsko tržišče, predvsem trosilnikov in avtomatskih sadilnikov krompirja.

V tozdu Proizvodnja kmetijske mehanizacije se zavedajo, da se morajo čim hitreje prilagajati potrebam tako domačega kot tujega tržišča. Le tako se bodo izognili rdečim številkam, ki v zadnjih letih hudo pestijo proizvajalce kmetijske mehanizacije. Zato si v tozdu prizadevajo, da bi podpisali čimveč izvoznih pogodb, njihova razvojna služba pa pospešeno snuje nove izdelke. Kot obetajo, bodo na letošnjem novosadskem sejmu predstavili pet novih proizvodov in to predvsem stroje iz krompirjeve linije, za hmeljarstvo in sadjarstvo.

m. n.

VETERINARSKA POSTAJA ŽALEC

VABILO

za cepljenje psov proti steklini

Na podlagi Odredbe o preventivnih ukrepih proti določenim živalskim kužnim boleznim v letu 1987 je cepljenje psov proti steklini obvezno za vse pse stare nad 4 mesece. Prav tako mora posestnik psa v treh dneh prijaviti pogin, odtujitev, pobeg ter vsako drugo spremembo Veterinarski postaji Žalec.

Neprijavljeni in necepljeni psi se morajo pokončati. Zoper posestnike necepljenih psov in posestnike, ki niso prijavili pogin, odtujitev ali pobeg psa, bo uveden upravno kazenski postopek pri sodniku za prekrške.

Stroški cepljenja, znamke in vpisa v register znašajo 3.000.-din, katere mora poravnati lastnik psa ob cepljenju. Da ne bi prišlo do pomot pri vpisu v register, vas prosimo, da navedete točen naslov in lastnika psa v primeru, če niste sami lastnik.

RAZPORED CEPLJENJA:

Dne 31. 3. (torek)

LOŽNICA	pri gasilnem domu	ob 15.00 uri
VRBJE	pri gasilnem domu	ob 15.30 uri
ŠEMPETER	pri združnem domu	ob 16.00 uri
ŽALEC	v Veterinarski amb.	ob 17.00 uri

Dne 6. 4. (ponedeljek)

VRANSKO	v Veterinarski amb.	ob 8.00 uri
ČEPLJE	pri Kladnik	ob 9.45 uri
PREKOPA	pri gasilnem domu	ob 10.00 uri
GOMILSKO	pri KZ Gomilsko	ob 11.00 uri
GRAJSKA VAS	pri gasilnem domu	ob 12.00 uri

Dne 7. 4. (torek)

TEŠOVA	pri Čvan	ob 9.00 uri
PRAPREČE	pri Pistotnik	ob 9.30 uri
LOČICA	pri Drolc Ivanki	ob 10.00 uri
ZAHOMCE	pri Ukman	ob 11.00 uri
LIMOVCE	pri Ferme Mihi	ob 12.00 uri

Dne 8. 4. (sreda)

KAPLA	pri Kokole	ob 9.00 uri
TABOR	pri KZ Tabor	ob 10.00 uri
LOKE	pri Jelen	ob 11.00 uri

Dne 10. 4. (petek)

ŠENTRUPERT	pri Dvoržak	ob 8.00 uri
TOPOVLJE	pri Završnik	ob 9.00 uri
KAMENČE	pri Orehovec-Krevl	ob 10.00 uri
BRASLOVČE	v Veterinarski amb.	ob 11.00 uri

Dne 13. 4. (ponedeljek)

MALE BRASLOVČE	pri sušilnici	ob 8.00 uri
LETUŠ	pri Rovšnik	ob 9.00 uri
DOBROVLJE	pri Domu borcev	ob 11.00 uri

Dne 14. 4. (torek)

POLZELA	pri Gosijek	ob 9.00 uri
BREG	pri Okorn	ob 11.00 uri
LOČICA	pri Smrečnik	ob 12.00 uri

Dne 15. 4. (sreda)

DOBRIČ	pri gost. Zabukovnik	ob 9.00 uri
ANDRAŽ	pri Vašl	ob 10.00 uri
ANDRAŽ (Podsevčnik)	pri Satler	ob 11.00 uri
ZALOŽE	pri Likeb	ob 12.00 ure
ZALOŽE	pri Čede	ob 13.00 uri

Dne 6. 4. (ponedeljek)

GOTOVLJE	pri Združnem domu	ob 8.00 uri
GOTOVLJE JEDERT	pri Nahtigal	ob 8.45 uri
GOTOVLJE ZALOG	pri Zupanc	ob 9.00 uri
ZG. GRUŠOVLJE	pri Serdoner	ob 9.30 uri
SP. GRUŠOVLJE	pri obiralnem st.	ob 10.00 uri
PODLOG	na križišču	ob 10.15 uri
ROJE	pri zbir. mleka	ob 11.00 uri

Dne 7. 4. (torek)

GRIŽE	pri zbir. mleka	ob 8.00 uri
ZABUKOVICA	pri gasil. domu	ob 9.00 uri
ZABUKOVICA	pri Minervi	ob 10.00 uri
PONGRAC	pri Žgank	ob 11.00 uri
PONGRAC	pri Matijevo	ob 11.15 uri
ZAHOM	pri Poteko	ob 11.30 uri
MATKE	pri Gasilcu	ob 12.00 uri
ŠEŠKE	pri združ. domu	ob 13.00 uri

Dne 8. 4. (sreda)

PRELSKA	pri kapeli	ob 8.00 uri
VINSKA GORA	pri združ. domu	ob 8.30 uri
PIREŠICA	pri Drev	ob 9.00 uri
JANŠKOVO SELO	pri cerkvi	ob 10.00 uri
ČRNOVA	pri Brecl	ob 10.30 uri
STEBEVNIK	pri uti	ob 10.45 uri
PODKRAJ	pri Kutičan	ob 11.00 uri
PONIKVA	pri združ. domu	ob 11.30 uri
STUDENCE	pri kapeli	ob 12.30 uri

Dne 9. 4. (četrtak)

HRAMŠE	pri Pušnik	ob 8.00 uri
VEL. PIREŠICA	pri Ferveg	ob 8.30 uri
PERNOVO-GORCA	pri vodovodu	ob 9.00 uri
PERNOVO	pri gasilnem domu	ob 9.30 uri
GALICIJA	pri združ. domu	ob 10.00 uri
ZAVRH	pri obiralnem stroju	ob 10.45 uri
MALA PIREŠICA	pri zbir. mleka	ob 11.45 uri
ARJA VAS	pri zbir. mleka	ob 11.30 uri
DREŠINJA VAS	pri Drev	ob 12.00 uri
LEVEC	pri Strenčan	ob 12.30 uri

Dne 10. 4. (petek)

RUŠE	pri Kramar	ob 10.00 uri
KALE	v vaši	ob 11.00 uri
MARIJA REKA	pri Čeret	ob 12.00 uri
MARIJA REKA	pri Vrban	ob 13.00 uri
KAPLJA VAS	pri Svet	ob 14.30 uri
LATKOVA VAS	pri gasilnem domu	ob 15.00 uri
PREBOLD	pri gostilni Čmak	ob 16.00 uri
GORNJA VAS	pri Ergot	ob 17.00 uri

Dne, 13. 4. (ponedeljek)

PETROVČE	pri združ. domu	ob 15.00 uri
KASAZE	pri Arčan	ob 16.00 uri
LIBOJE	pri Škoberne	ob 16.30 uri
LIBOJE-ZAGREBEN	pri Švarc	ob 17.30 uri

Pšenica je kar dobro prezimila

SIROMAKOV GNOJ

Devetnajstega in 20. marca je po večjem delu Slovenije razsajala prava snežna ujma. Na Polzeli smo v soboto, 21. III. izmerili 38 cm debelo snežno odejo. Ker sneg že leži skoraj 4 mesece, nismo mogli do izida aprilskega Hmeljarja napraviti nobenega posnetka zunanjih kmečkih del. Kmetje nestrno pričakujejo pomlad in del v vinogradih, sadovnjakih, hmeljiščih in travnikih, ki bodo morala biti opravljena kar hkrati. Pripravljajo stroje, gnojila, škropiva in semena in mrzlično čakajo ter potihop upajo, da bodo s skupnimi močmi naravi kos. Vy

SLIKE NAMESTO ŽIVALI

Švicarsko farmakološko podjetje Ciba-Geigy je izdelalo »slikovno ploščo« (domnevam, da gre za »video« ploščo), na kateri so s 54.000 sličicami na vsaki strani prikazali 23 tipičnih simptomov, ki nastanejo po krmljenju miši, podgan in kuncev s hormoni. Plošča naj bi služila izobraževanju bioloških laborantov, ki delajo v raziskovanju zdravlil, in naj bi znatno prispevala k odpravi poskusov na živalih. Ciba-Geigy nudi to ploščo tudi drugim interesentom.

Hmeljar

PROGRAM POSPEŠEVANJA

Program pospeševanja za to leto bo potekal po ustaljenem načinu. Tako bodo redni sestanki tehnologov in pospeševalcev vedno ob petkih ob 9.00 uri.

- 10. 4. – INŠTITUT ZA HMELJARSTVO IN PIVOVARSTVO V ŽALCU
- 24. 4. – INŠTITUT ZA HMELJARSTVO IN PIVOVARSTVO V ŽALCU
- 8. 5. – INŠTITUT ZA HMELJARSTVO IN PIVOVARSTVO V ŽALCU
- 29. 5. – SVL JERUZALEM – ORMOŽ – TRGOVIŠČE
- 19. 6. – M–ZKZ MOZIRJE – REČICA OB SAVINJI
- 3. 7. – INŠTITUT ZA HMELJARSTVO IN PIVOVARSTVO V ŽALCU
- 24. 7. – HMEZAD – KK ŠMARJE KOZJE
- 7. 8. – KZ SAVINJSKA DOLINA – TZO BRASLOVČE

Obiski pospeševalcev bodo po naslednjem razporedu:

Organizacija	Datumi
HMEZAD – KMETIJSTVO ŽALEC	7. 4. 21. 4. 5. 5. 19. 5. 2. 6. 16. 6. 30. 6. 14. 7. 4. 8.
HMEZAD – KZ SAVINJ. DOLINA	9. 4. 23. 4. 14. 5. 28. 5. 11. 6. 25. 6. 9. 7. 23. 7. 6. 8.
HMEZAD – ŠMARJE – KOZJE	30. 3. 20. 4. 11. 5. 25. 5. 15. 6. 6. 7. 3. 8. 17. 8.
KZ CELJE – VOJNIK	30. 3. 20. 4. 11. 5. 25. 5. 15. 6. 6. 7. 3. 8. 17. 8.
M – ZKZ MOZIRJE	6. 4. 4. 5. 18. 5. 8. 6. 29. 6. 20. 7. 10. 8. 24. 8.
ERA – ŠMARTNO/PAKI	6. 4. 4. 5. 18. 5. 8. 6. 29. 6. 20. 7. 10. 8. 24. 8.
M – KK SEVNICA LOKA	1. 4. 15. 4. 29. 4. 13. 5. 3. 6. 24. 6. 15. 7. 29. 7. 12. 8.
M – KK SEVNICA KOMPOLJE	1. 4. 15. 4. 29. 4. 13. 5. 3. 6. 24. 6. 15. 7. 29. 7. 12. 8.
M – KK SEVNICA ŠENTJANŽ	1. 4. 15. 4. 29. 4. 13. 5. 3. 6. 24. 6. 15. 7. 29. 7. 12. 8.
AGRARIA – BREŽICE	1. 4. 15. 4. 29. 4. 13. 5. 3. 6. 24. 6. 15. 7. 29. 7. 12. 8.
KZ KRKA – ŠENTJERNEJ	1. 4. 15. 4. 29. 4. 13. 5. 3. 6. 24. 6. 15. 7. 29. 7. 12. 8.
KŠC – GRM – NOVO MESTO	1. 4. 15. 4. 29. 4. 13. 5. 3. 6. 24. 6. 15. 7. 29. 7. 12. 8.
PP KOZJAK – ROGOZA HOČE	24. 3. 7. 4. 21. 4. 5. 5. 19. 5. 2. 6. 16. 6. 30. 6. 14. 7. 28. 7. 11. 8.
AK MARIBOR – RAČE	24. 3. 7. 4. 21. 4. 5. 5. 19. 5. 2. 6. 16. 6. 30. 6. 14. 7. 28. 7. 11. 8.
KK PTUJ – DE PRAGERSKO	24. 3. 7. 4. 21. 4. 5. 5. 19. 5. 2. 6. 16. 6. 30. 6. 14. 7. 28. 7. 11. 8.
KZ ZADRUŽNIK – MZ RUŠE	24. 3. 7. 4. 21. 4. 5. 5. 19. 5. 2. 6. 16. 6. 30. 6. 14. 7. 28. 7. 11. 8.
KK PTUJ – DE DORNAVA	25. 3. 8. 4. 22. 4. 6. 5. 20. 5. 3. 6. 17. 6. 1. 7. 15. 7. 29. 7. 12. 8.
KK PTUJ – DE ZAVRČ	25. 3. 8. 4. 22. 4. 6. 5. 20. 5. 3. 6. 17. 6. 1. 7. 15. 7. 29. 7. 12. 8.
KK PTUJ – DE TURNIŠČE	25. 3. 8. 4. 22. 4. 6. 5. 20. 5. 3. 6. 17. 6. 1. 7. 15. 7. 29. 7. 12. 8.
SVL – ORMOŽ DE POLJEDELSTVO	25. 3. 8. 4. 22. 4. 6. 5. 20. 5. 3. 6. 17. 6. 1. 7. 15. 7. 29. 7. 12. 8.
HMEZAD – KZ DRAVA – VUZENICA	1. 4. 15. 4. 29. 4. 13. 5. 27. 5. 10. 6. 24. 6. 8. 7. 21. 7. 5. 8. 19. 8.
HMEZAD – KZ DRAVA – RADLJE	1. 4. 15. 4. 29. 4. 13. 5. 27. 5. 10. 6. 24. 6. 8. 7. 21. 7. 5. 8. 19. 8.
HMEZAD – KZ DRAGA MATA – ŠENTV.	1. 4. 15. 4. 29. 4. 13. 5. 27. 5. 10. 6. 24. 6. 8. 7. 21. 7. 5. 8. 19. 8.
KKZ ODOR – DRAVOGRAD	1. 4. 15. 4. 29. 4. 13. 5. 27. 5. 10. 6. 24. 6. 8. 7. 21. 7. 5. 8. 19. 8.
KKZ LEDINA – SLOVENJ GRADEC	1. 4. 15. 4. 29. 4. 13. 5. 27. 5. 10. 6. 24. 6. 8. 7. 21. 7. 5. 8. 19. 8.

Prosimo, da si vse datume vpišete v koledar, odgovorni hmeljar naj bo navedenega dne dosegljiv. Uro prihoda bomo uskladili s prvim v urniku navedenim dnem.

Za kraje sestanka smo se z nekaterimi dogovorili, druge pa določili na osnovi pripadajočega vrstnega reda. Če pa kdo želi biti gostitelj izven že navedenih krajev, pa ima na izbiro datume pod »Inštitut – Žalec«, kar bomo z veseljem upoštevali in vse obvestili o nastali spremembi.

INŠTITUT ZA HMELJARSTVO IN PIVOVARSTVO – ŽALEC

NAPITKA Z MLEKOM IN MEDOM

Toplo medeno mleko

- 1/2 l mleka
- 3 žlice meda
- 30 g sladkorja
- 10 g škroba (Gustin)
- sok 1/2 limone

Škrob stopimo v majhni količini vode in ga ob stalnem mešanju vlijemo v vrelo mleko. Dodamo med in limonin sok, dobro premešamo in topel napitek je pripravljen.

Ob prehladih je napitek še zdravilno učinkovit, če ob kuhanju v mleko dodamo liste žajblja (*Salvia officinolis*).

Hladno medeno mleko

- 1/2 l mleka
- 2 rumenjaka
- 20 g sladkorja
- 3 žlice meda
- 1 dcl sladke smetane

Rumenjaka, sladkor in med dobro premešamo, prelijemo s hladnim mlekom in dodamo stepeno sladko smetano ter ponovno premešamo. Postavimo za 1 uro v hladilnik.

Pred uporabo premešamo, dodamo kocke leda in po želji potresemo s čokoladnimi drobtinicami.

Mlekarna Arja vas
Ml. glasilo str. 9

VARSTVO ŽIVALI V EGS

Kmetijski ministri držav v EGS so se v marcu dogovorili, da bo moralo biti od 1. januarja 1988 naprej v novih kletkah za kokoši nesnice v baterijskih rejah po 450 cm² koristnega prostora za vsako kokoš, korita pa bo morala imeti vsaka kokoš na voljo vsaj po 10 cm. Od januarja 1995 naj bi te mere veljale za vse kletke.

BACILLUS THURINGIENSIS

V Darmstadt (ZRN) je bil nedavno mednarodni simpozij ob 75-letnici odkritja *B. thuringiensis*. Bacil je odkril leta 1911 dr. Berliner v gosenici mokovnega molja iz nekega mlina v Turingiji. S tem je omogočil razvoj biološkega sredstva za varstvo rastlin, ki ga od leta 1960 izdelujejo industrijsko in uporabljajo po vsem svetu. Na simpoziju so poročali strokovnjaki iz Evrope, ZDA in ZSS, ki so se strinjali, da glede rabe *B. thuringiensis* ni ekoloških in toksikoloških pomislekov. Z njim uspešno zatirajo razne škodljive gosenice in ličinke (npr. ličinke koloradskega hrošča in raznih mušic).

Skupen nastop na II. srečanju OHG

V SOZD Emona je DO EMONA hoteli organizirala II. srečanje OHG – oskrbovanje hotelirstva v Portorožu od 4. do 6. marca letos. Namen srečanja je, da se neposredno predstavijo proizvajalci prehrabnega in drugega blaga turističnemu gospodarstvu iz Slovenije, Istre in Kvarnerja. Prireditev je bila na reprezentativni ravni v hotelskem kompleksu Bernardin s poudarkom na kakovostnih in zanimivih izdelkih za popestritev gostinske ponudbe. Na srečanju smo sodelovali tudi Celjska mesna industrija, Mlekarna Arja vas, Jata Zalog in Kmetijstvo Žalec.

Srečanje je bilo organizirano zelo pestro, žal pa je hladno in vetrovno vreme preprečilo izvedbo v prvotni obliki. Kljub temu je bil dosežen osnovni namen, da se proizvajalci na različne načine predstavimo turističnemu gospodarstvu. Izkoristili smo naslednje možnosti:

- na tematski razstavi smo prikazali naše vodilne izdelke: savinjski želodec, govej prsut, suho kmečko pleče, suho domačo klobaso, celjsko domačo klobaso, zimsko salamo, sire gaudo, trapist, edamec, rok, kriški, in gobo ostrigar. Razstavni prostor je bil na vidnem mestu in lepo aranžiran ter je vzbudil veliko zanimanje pri udeležencih srečanja.

- avdio-vizuelna prezentacija je žal zaradi spremenjenega programa odpadla in tako udeleženci niso mogli videti našega filma o Hmezadu.

- v samopostrežni trgovini smo organizirali prodajo naših izdelkov Celjske domače klobase, suhe domače klobase in zimske salame po reklamnih cenah ter vse poltre sire.

- program kulinarike je bil naj-pestrejši. Ob sprejemu je bila degustacija raznih izdelkov, med drugim tudi naših sirov, nato pa je sledila predstavitev raznih jedi v obliki malice na prostem. Izredno velik je bil izbor izbranih jedi, zamisel predstavitve originala. Zaradi prostorske stiske proizvajalci nismo mogli na primeren način predstaviti naših izdelkov v obliki propagande, kot je bilo prvotno zamišljeno.

- Zvečer je bila za vse udeležence svečana večerja in je potekala po posebnem programu s predstavitev več vrst trajnih izdelkov, predvsem v tipu savinjskega želodca in raznih specialnih emonskih solat kot predjedi. Vse to smo si gostje najprej ogledali nato pa si sami postregli. Glavni del večerje so nam postregli vljudni natakariji in vse je potekalo zelo sproščeno na zelo kvalitetni ravni. Organizator je v programu ob večerji popravil tudi drobno napako in se Hmezadu javno opravičil, ker je v delovnem gradivu izpadla naša ponudba in je vse skupaj izzvenelo kot učinkovita reklama za Hmezad.

- Zjutraj je bil organiziran samopostrežni zajtrk, kjer smo predstavili naš nov izdelek belo hrenovko, ki je izdelana v tipu dietne hrenovke z nizko kalorično vrednostjo, brez nitritov in brez dimljenja.

- Popoldne je bila še kulinarčna razstava v obliki skupne ponudbe proizvajalcev na eni mizi. Prikazani so bili izdelki Jate, CMI in Mlekarne.

Vsi udeleženci smo dobili delovno gradivo s propagandnim materialom vseh sodelujočih. V gradivu smo imeli tudi mi vsak svojo ponudbo, medtem ko drugega propagandnega materiala nismo imeli.

Na koncu še zaključki s tega srečanja, ki so pozitivni, ne v smislu konkretnih rezultatov, ki jih glede na obliko srečanja niti nismo pričakovali. Pomembno je, da smo na srečanju sodelovali in tako učvrstili poslovne vezi z delavci emonske trgovine in drugimi poslovnimi prijatelji oziroma znanci. Pomembno za nas je, da smo še enkrat spoznali, kako nujno je nastopati skupaj na tako kompleksni prireditvi, posebej še zato, ker se v ponudbi dopolnjujemo.

AC

TOVARNA KRMIL – PRIORITETNA INVESTICIJA

Proizvodnja močnih krmil spada med pomembnejše dejavnosti v Hmezadu in poteka že vse od njegove ustanovitve. Obseg proizvodnje se je od njenih začetkov povečal od 4.000 ton na 30.000 ton. Proizvodnja poteka v istih prostorih že od leta 1966. Z dodatnimi vlaganji v tehnološko opremo in skladišča se je kapaciteta mešalnice sicer povečala, vendar 30.000 ton močnih krmil letno predstavlja maksimalno koriščenje strojnih in skladiščnih potencialov.

Tovarna krmil s svojimi proizvodi pokriva potrebe Hmezadovih članic, delno pa tudi potrebe ostalih živinorejskih proizvajalcev v celjski, koroški in zasavski regiji. Letna proizvodnja 30.000 ton krmil ne zadostuje več za zagotavljanje vseh potreb živinorejcev v širši regiji, v dotrajani in tehnološko zastareli tovarni pa tudi ni možno ponuditi širšega asortimana krmnih mešanic. Razvoj živinorejske proizvodnje in uvajanje sodobnih tehnologij vzreje živine pogojeta večjo porabo in s tem večji obseg proizvodnje krmil in proizvodnjo novih krmnih mešanic.

Izgradnja nove tovarne krmil je nujna in prednostna naloga. V njej bo možno uporabljati dosežke sodobne tehnologije, s tem pa tudi številne stranske proizvode živilske industrije, kar bo pocenilo proizvode. S konkurenčnimi cenami, kvaliteto in ustreznim asortimanom se bo tovarna krmil ponovno uveljavila na tržišču kot pomemben proizvajalec krmnih mešanic za živinorejsko proizvodnjo.

Prva faza tovarne krmil je že dokončana. Zgrajeni so novi silosi za žitarice, podno skladišče in infrastruktura. Pripravljalna dela za naslednjo fazo investicije so prav tako že v teku: pridobljena so vsa potrebna dovoljenja in izdelani projekti izgradnje. Z izgradnjo druge faze bomo nadaljevali takoj, ko bomo zagotovili potrebna finančna sredstva. Tretja faza bo zajela izvedbo mešalnih linij, briketiranje in polnjenje

Predvideni viri financiranja

Investicija v novo mešalnico presega obseg, ki ga je TOZD Tovarna krmil sposobna financirati iz lastnih sredstev.

Ker je investicija širšega regijskega pomena in se vklaplja tudi v splošni družbeni interes po zagotavljanju kvalitetnih lastnih surovin za kmetijsko proizvodnjo, predvidevamo naslednje oblike financiranja:

– lastna sredstva TOZD Tovarna krmil	590 milijonov din
– združena sredstva Hmezada	150 milijonov din
– kredit poslovne banke	450 milijonov din
– združevanje sredstev	1.010 milijonov din
– ostali viri	400 milijonov din

Skupaj predračunska vrednost 2. in 3. faze: 2.600 milijonov din

A. Š.

DROBNE IZ SOZD MERX

Reorganizacija gostinstva in turizma

Kolegijski poslovodni organ SOZD je imenoval pripravljalni odbor za reorganizacijo gostinstva in turizma v okviru sestavljene organizacije združenega dela. Predlog nove organiziranosti te dejavnosti naj bi upošteval tudi predvidene spremembe zakona o združenem delu. Po programu naj bi do konca letošnjega oktobra konstituirali nove organizacijske enote tako, da bi reorganizirano gostinstvo in turizem zaživela z novim letom.

Brezcarinska prodajalna v hotelu Merx v Celju

Po načrtu naj bi pred prvomajskimi prazniki odprli v nekdanjih prostorih bara hotela Merx brezcarinsko prodajalno. V njej bodo prodajali razne uvožene alkoholne pi-

jače, cigarete, kozmetiko, akustiko in manjše delovne stroje. V tej prodajalni bodo lahko kupovali le tujci in naši zdomci, če se bodo predstavili s potnim listom.

Celje Brv čez Ložnico je že zgrajena

Delavci Ingradra so že končali dela pri gradnji brvi čez Ložnico tik pred njenim izlivom v Savinjo. Zdaj je v teku le še urejevanje okolice. Vse kaže, da ni daleč čas, ko bodo brv izročili pešcem v uporabo. Z njo bo sprehajališče na levem bregu Savinje veliko pridobilo. Odprta bo pot brez ovinka čez Butejev most vse do Grička in še naprej.

Oglas

Kupim rabljeno nakladalno prikolico za okoli 17 m³.
Slavka Hrastovec
Prekopa 46, Tabor

10. AGROSKI

Hmezad ekipno tretji

Letos nad 500 kmetijcev na jubilejnem 10. agroskiju 27. februarja v Kranjski gori v organizaciji SOZD Emona. Emona prva, Pomurka druga.

Hmezadova ekipa, ki se je odpeljala na tekmovanje z avtobusom, je štela skupaj 29 tekmovalcev. V veleslalomu je tekmovalo 16 moških in 7 žensk, v tekih pa 7 moških in 4 ženske. S tem smo imeli v obeh disciplinah in vseh kategorijah zadostno število tekmovalcev za ekipne uvrstitve in končno skupno ekipno uvrstitev. Namreč za ekipno uvrstitev sta po razpisnih pogojih štela dva najboljša rezultata v posamezni kategoriji. Upoštevač te pogoje je Hmezadova ekipa zasedla tretje mesto, kar je izredno velik uspeh ob izredno močni konkurenci. Zasluga za ta uspeh gre seveda vsem tekmovalkam in tekmovalcem, posebej pa velja ob tem omeniti izredno požrtvovalne tekmovalke v smučarskih tekih. Lahko bi rekli, da so tekmovalke iztisnile iz sebe zadnjo kapljico znoja z enim samim ciljem, da pripomorejo k čim boljši skupni ekipni uvrstitvi.

Žal še nismo prejeli Biltena Agroskija, da bi objavili posamične rezultate tekmovalcev. Objavili jih bomo v naslednji številki skupaj z rezultati Hmezadovega smučarskega prvenstva 1987.

Prihodnja leta bomo morali izpeljati Hmezadovo smučarsko prvenstvo pred agroskijem zato, da bomo na osrednje igre kmetijcev poslali najboljše in z lahkoto segli tudi po višjih uvrstitvah.

Ob vlečnici Podles smo tekmovali v veleslalomu

Del ekipe SOZD Hmezad pred razglasitvijo rezultatov

Po uspešno končanem teku se čaj prileže

Najmanjši je naš

O JANEZU IN MICKI

Še malo in na kmetih bo zmanjkalo časa za branje. Kaj strokovnega bodo ob nedeljah, praznikih in v deževnih dnevih prebirali, sicer pa bo polje z vso močjo zaklicalo.

Tako se bo zgodili v Gornji vasi in prav nič drugače v Spodnji vasi. Tukaj je hmeljišč, drugih njiv, travnikov še in še. Stroji bodo peli od jutra do večera in le malokrat bo v Gornji vasi Janez zavriskal in zapel:

Sem rajtal študirat,
sem rajtal bit' far,
moja ljubca m' je rekla:
Moj šocelj nikar!

Micka pa bo v Spodnji vas odpevala:
Kamera bo cerkev
posteljca oltar;
moja m'je dela:
Dol k meni boš legel,
boš mašico bral.

Janez in Micka sta zares čudna parona. Kar naprej hodita drug k drugemu v vas, tista prava kmečka ljubezna ju naravnost razganja. Oba sta kot ptiček pod jasnim nebom. Znata biti hudomušna, igriva, zbadljiva. Pri obeh je kup bratov in sestra, toda vsi so po službah in pravega časa za delo na gruntu nikoli ne najdejo.

Janez in Micka pa sta sklenila ostati na gruntih. Pa če bo le res do poroke prišlo, bosta kar najdlje ostala vsak na svojem, pri tem pa pridno drug drugemu pomagala. Tako je zdaj Janez dober z Mickinimi starši, Micka pa z Janezovimi.

Ondan, bilo je to neke sobote, se odpravi Janez k Micki v Spodnjo vas. Mirno bi lahko stopil skozi glavna vrata, ali Janez še srčno čuva prastaro navado: klicanje, potrkanje na šipe, potem pa kakor veš in znaš skozi okno.

– Micka, odpril!
Za oknom vse tiho. Kam pa bi jo mahnila? O, mora biti doma.

– Marica, ne delaj me neučakanega, odpri vendar!

Zdelo se mu je, da je za oknom za trenutek ugledal senco. Torej je doma. In zdaj še bolj nežno.

– Marija, jaz sem, tvoj Janez. Ali te bom do svita klical?

Okno se potihno in naglo odpre, iz okna pa ljubezno povablivo.

– Pridi Johan, prid, nestrpno čakam.
– Poslušaj, jaz nisem noben Johan. Jaz sem Ivo, Ivan, Janez – Johan pa nikakor ne.

– Tudi jaz nisem Micka in ne Marica. Ko si me zasnužil, ko si me prvokrat privijal in stiskal k sebi, ko si me prvič zares vroče poljubil, si dihal – Ti moj cukrček, ti moja ljubka Marija. Zdaj pa zlezli noter.

Presneta deklina, to mi je vrnila! Le čakaj, nocoj te razkačim, kakor zdaj lezem skozi okno.

Po prvih objemih, poljubih, po vsem kar sta si imela in sta si morala povedati, sta sedla na posteljo, jo je nežno objel in dahnul.

– Golobica, če mi zbežiš, se pri prič obesim. Tako je rekel in si mislil, zdaj zdaj bo zajokala. Pa se je prav ljubko potihno nasmejala.

– Saj res, ljubi, le kako je s tistim obesjenjem. Resnično bi rada vedela.

– Dobro, ne bom ti razlagal, se je Janez navidezno razjezil in rekel.

– Če se obesil ne bom, se bom pa ustrelil!

– Mucek, saj še pištole nimaš. Če pa bi res kaj takega storil, bi oblast mene prijala, od kod orožni list. Ali veš, koliko stane dovoljenje? Nekaj milijonov!

– Ti mi pomeniš še dosti več. No, bom pa v vodo skočil. To bo še najbolj poceni. Ti bo prav tako?

– Ah, ne, dragi. Žalostna in osramočena bi ostala. Saj si bil v plavanju občinski prvak. In ko smo mladi zadržniki imeli športne igre, si v plavanju prav tako zmagal. Ha ha, raje še mene nauči plavati. Ti moj Johanček, Ivek, Ivan, moj Janezek, ga je pobožala po obritem in nadišavljenem obrazu.

Janeza kar dvigne. Kako je pikra, že kar preveč! Dvigne glas.

– Jaz nisem zate noben Johan, Ivek, Ivan. Jaz sem bil in bom Janez. Si razumela? Amen, pika!

Marija se ni umaknila, poskočila je na noge in požugala Janezu pred nosom.

– In jaz nisem za tebe nobena Micka, Marica. Ko sem privekala na svet, so me klicali – Marija. In Marija bom ostala do smrti. Ne samo za tebe, tudi za vse druge. Pika, amen!

Zdaj pa je Janeza nagnalo kvišku.

– Za katere druge?
– Glej ga glej, misliš, da si samo ti na svetul se odreže Marija, ko zakorači po spalnici, obloženo s preprogami.

Kaj, le kaj si naj izmislil? Ahal!
– Bolje, da grem. Zdaj sem že nekaj časa v partiji in ne bi rad, da me kolegi vidijo neprespanega.

– Kaaaj!!! plane Marija. Ti si v partiji? Potem pa je konec z nama kar nocoj. Prej pa mi že leta tvežiš o lepi cerkveni poroki. O, moj bog! je planila v jok, potem skozi vrata.

– Mati, oče, Janez je v partiji!
Zagnala je tak hrup, da so šipe zažvenketale. In v trenutku so bili na kupu, Marija pa kar naprej.

– Janez je v partiji, Janez je v partiji! Marija in Janez izhajata iz pobožnih družin. Janezov in Marijin oče sta cerkvena ključarja. Oče v jezi zahrope na Janeza.

– No, kaj je s tisto tvojo partijo?
– Mogoče pa je nesporazum, skuša mati potolažiti. Čas je najboljši sodnik. Vse se bo uredilo. Ali ne, Janez?

Janez se skoraj od srca nasmeje.
– Saj tudi je urejeno. Žičničarji so prišli. Dva sta zbolela in partija ni kompletna. Pa sva se fantov, ki tvorijo že večletno trdno partijo, s sosedovim Mihom usmilila. Ali je to kaj hudega. In tako sem hotel Mariji povedati, da delam v partiji. Kaj ne poznate te partije! Saj imate tudi vi kar tri žičnice.

– Za prazen nič pa toliko grmenjal je rekel oče.

– Jaz sem na tapravo partijo mislila, se je Marija skoraj nasmehnila in stopila k postavnemu Janezu. Ti, mulček! ga je brenkala po nosu.

– V spalnico stopita in se naprej menita, je rekla mati, zaklenila vežna vrata, ko je vedela, da bo Janez navsezgodaj smuknil skozi okno.

Janez je Marijo položil na širok kavč, sedel poleg nje, jo tu in tam malo požgečkal in prepesnil prvo kitico Prešernovega »Povodnega moža«.

Od nekdanj lepé so Spodnjevaščanke slovele, al' lepše od Marije bilo ni nobene, nobene očem bolj zaželene ob času nje cvetja dekleta ne žene. Ko najbolj iz zvezd je danica svetla, najlepša iz deklic je Marija bila.

Tako se poluradno zgodba o Janezu in Micki konča, če kdo želi dokončne in uradne zaljubljenec zadeve, naj stopi v Gornjo in Spodnjo vas in Janeza in Micko osebno izpraša.

Drago Kumer

Celje - skladišče
D-Per

70/1987

1119870445, 4

COBISS 9

Pred dnevi je praznoval petdesetletnico Jože Brežnik, podpredsednik Hmezada za področje proizvodnje. Številnim čestitkam se pridružujemo.

RAZSTAVA

V avli hmeljarskega doma v Žalcu je za dan žena razstavljal svoja dela slikar amater Nande Lesjak iz Prebolda. Uvodno besedo o slikarju in njegovi tehniki na svilo je imel strokovni delavec OKS Žalec tov. Ivan Centrih, kratek kulturni spo-

red pa so izvedli učenci osnovne šole iz Žalca. Prijetno praznovanje ženskam je zaželel podpredsednik PO tov. Slavko Košenina.

Nande Lesjak je več del tudi prodal.

Vy

VABILO K SODELOVANJU

Novinarka odhaja v Rim in je eno leto ne bo. Tako pade zopet vse breme Hmeljarja na sodelavce urednika. Da prehod ne bo preveč občuten, prosim vse sodelavce za aktivnejše sodelovanje, ostale pa, da naj le zastavijo pero in napišejo karkoli. Tako bo Hmeljar bolj naš, strokovno in vsebinsko bolj pester. Kaj lahko napišejo tudi tisti, ki so za to zadolženi.

Za majniškega Hmeljarja, prosim, pošljite prispevke do 13. aprila.

Lep pozdrav urednik

Kmetijstvo je pogoj, ne pa cokla za razvoj celotnega gospodarstva.

Vsak nosi v sebi svoj lastni zool. Nepremišljena akcija rodi pre-mišljeno reakcijo.

APRIL

Ce malega travna grmi, se slane več bati ni.

Če se o Juriju (24. IV) more vrana v žitu skriti, dosti žita je mlatiti.

Stališče marsikoga ima zelo nizko tališče.

Hmeljar je začelo izdajati maja 1930. leta Hmeljarsko društvo za Slovenijo kot štirinajstdnevnik. Izhajal je do okupacije aprila 1941. Januarja 1946 je začel svoje poslanstvo kot glasilo Hmeljarske zadruge »Hmezad«. Sedaj ga izdaja delavski svet SOZD Hmezad Žalec.

Za obveščanje in strokovno delo med hmeljarji in delavci je Hmeljar prejel priznanje Zveze sindikatov Slovenije in Društva novinarjev Slovenije, Savinovo priznanje občine Žalec in priznanje Poslovnega združenja za hmeljarstvo, živinorejo, sadjarstvo in vinogradništvo »Styria« Celje-Maribor.

Predsednica uredniškega odbora: Metka Vočko.

Člani: Slavko Košenina, dipl. iur., Martina Krajnc, dipl. ing. kmet., Eva Orač, Branko Povše, Marija Kroflič, Milan Lešnik, dipl. iur. in Marta Smrdelj.

Uredništvo: Glavni in odgovorni urednik in lektor Vili Vybihal, inž. kmetijstva, novinarka Marjana Natek.

Strokovno prilogo za hmeljarstvo ureja Vili Vybihal.

Hmeljar izhaja enkrat mesečno v 5.500 izvodih. Tisk Aero Celje – TOZD Grafika. Uredništvo je v SOZD Hmezad, Ulica Žalskega tabora 1 v Žalcu, telefon (063) 714-141. Cena izvoda je 200.– din.

Na podlagi mnenja Sekretariata za informacije pri IS Slovenije je oproščen temeljnega premetnega davka.